

**prof. MUDr. Daniel Pella, PhD., I. Interná klinika UN LP a UPJŠ Lekárskej fakulty
Trieda SNP 1, 041 90 Košice**

**Oponentský posudok odborného materiálu
doc. MUDr. Stanislava Oravca, CSc. z II. internej kliniky LF UK-UNB
v Bratislave k vymenovaniu za profesora v odbore 7.1.4. Vnútorné choroby**

Odborný materiál doc. MUDr. Stanislava Oravca, CSc. z II. internej kliniky LF UK-UNB v Bratislave k vymenovaniu za profesora v odbore 7.1.4. Vnútorné choroby som si preštudoval s veľkým záujmom.

Doc. MUDr. Stanislav Oravec, CSc. počas celej svojej praxe (pedagogickej, liečebno-preventívnej i vedecko-výskumnej) dokumentoval vysokú odbornú úroveň a cieľavedomosť. Viaceré jeho publikácie spĺňajú charakter pilotných publikácií nielen v SR, ale aj vo svete (najmä problematika tzv. aterogénnej normolipidémie a neaterogénnej hypercholesterolémie).

Problematika plazmatických lipoproteínov v diagnostike vnútorných chorôb predstavuje základ jeho vedecko-výskumnej činnosti. Vo viacerých svojich publikáciách sa venuje podrobne predovšetkým otázkam LDL a HDL cholesterolu a ich jednotlivým subfrakciám. Zaujímavé a hodnotné sú výsledky prác posudzujúce vplyv jednotlivých subfrakcií HDL na funkciu endotelu, na subklinický cievny zápal, čo môže mať pochopiteľne aj vzťah ku riziku vzniku akútnych koronárnych príhod.

Medzi najvýznamnejšie práce doc. Oravca patrí experimentálna práca s intravenóznym podávaním imunoglobulínu G, kde bol potvrdený pozitívny vzťah ku ovplyvneniu funkcie endotelu (zvýšená tvorba prostacyklínu PGI₂, znížená produkcia tromboxánu A₂).

Doc. Oravec a kol. už v roku 1998 potvrdili rozdielny vzťah jednotlivých subfrakcií ku aterogénne. Najvyššia protektivita bola dokázaná u častíc HDL₂ (čo v tom čase ešte nebolo vo všeobecnosti akceptované).

V roku 2011 publikoval doc. Oravec v časopise Neuroendocrinology Letters zaujímavý článok venovaný aterogénnej normolipidémii. Patrí v tomto smere medzi priekopníkov v tejto oblasti, pretože i aktuálne platné odporúčania pre manažment dyslipidemií stále zdôrazňujú „len“ LDL cholesterol ako terapeutický cieľ, pritom dnes vieme, že samotná hladina LDL cholesterolu nie je postačujúcim faktorom na spoľahlivé stanovenie kardiovaskulárneho rizika. Dôležitejší je v tomto smere počet častíc LDL cholesterolu a predovšetkým ich veľkosť, čo doc. Oravec vo svojich prácach s využitím novej metodiky Lipoprint dokázal (t.č. v SR existujú len dve pracoviská, ktoré vykonávajú takúto analýzu lipoproteínov plazmy). Zistenia doc. Oravca, že u pacientov s normolipidémiou, bez klinicky detegovateľných známkov poškodenia kardiovaskulárneho systému, bola potvrdená aterogenicita jednotlivých lipoproteínov (išlo o jedincov s pozitívnou kardiovaskulárnou rodinnou anamnézou) sú veľmi dôležité z pohľadu liečby a tým aj ovplyvnenia prognózy takto postihnutých jedincov.

V tom istom časopise publikovaný článok o non-aterogénnej hypercholesterolémii tieto výskumy posúva ešte ďalej a potvrdzuje, že mechanistický prístup k liečbe hypercholesterolémie (liečba zvýšených hodnôt – “čísiel“) zrejme nebude ideálny. Sledovaní boli pacienti s pretrvávajúcou hypercholesterolémiou u ktorých sa však nevyvinuli degeneratívne aterosklerotické zmeny.

Záver:

Dovoľujem si konštatovať, že doc. MUDr. Stanislav Oravec, CSc. predstavuje odborné vysoko vyzretú osobnosť a preto odporúčam ďalšie pokračovanie jeho vymenúvacieho konania za profesora v odbore 7.1.4. Vnútorné choroby.

V Košiciach, 18.04.2013

.....
prof. MUDr. Daniel Pella, PhD.
prednosta I. internej kliniky UPJS LF a FN LP Košice